

Oppdragsgiver: [Click here to enter text.](#)

Dato: 30.01.2023

Til: NVE

Dok. ID: 1

Prosjekt: **Innspill til ny prisregulering av fjernvarme**

Utarbeidet av: Kay Sandstad

Kontrollert av: [Click here to enter text.](#)

Innspill til ny prisregulering av fjernvarme.

1. Bakgrunn

NVE ønsker innspill fra ulike aktører på hvordan fjernvarmeprisen bør reguleres. Vista Analyse har gitt oss sin faglige vurdering, men vi ønsker også innspill fra andre før vi tar stilling til forslagene.

2. Orkland Energi Varme AS

Fjernvarmeselskapet Orkland Energi Varme AS (heretter benevnt OEV i dette notatet) er 100% eid av Orkland Energi AS som igjen har Orkland Kommune som eneste eier. Orkland Energi AS ønsker å bidra til det grønne skiftet med å være en pådriver innenfor sirkulære energistrømmer.

Vi har de siste 12 årene levert store mengder fjernvarme basert på spillvarmen fra Elkem Thamshavn sitt smelteverk på Orkanger. Energimiksen i 2022 var 95,5 % spillvarme, og 4,5 % bruk av propan (LPG) som spiss og reservelast. Total innfyrt energimengde til fjernvarmenettet for 2022 var 41 GWh, og energi levert til kunder var 34,5 GWh. Årsvarmetapet totalt ligger på 6,5 GWh.

OEV har ved utgangen av 2022 61 stk installerte kundesentraler. De fleste kundene er industri, næringskunder og borettslag. Noen få privatkunder er også tilkoblet nettet, men disse utgjør en veldig liten del av det totale energisalget.

3. Dagens prisstruktur i Orkland Energi Varme AS.

Som nevnt tidligere i notatet består energimiksen av 95,5% spillvarme fra Elkem Thamshavn sin dampproduksjon. I første del av dampflyten produserer Elkem strøm med egen to trinns dampturbin. Damp til dampvarmeveksler for fjernvarme tappes av fra turbinens mellomtrinn. Prisen OEV betaler for energien er sett opp mot Elkem sitt alternativ med å produsere og selge strømmen i stedet for å levere fjernvarme.

OEV betaler en rabattert NordPool månedspott pr kWt innfyrt til fjernvarmenettet så vår energikostnad følger strømmarkedet.

LPG for bruk til spiss og reservelast kjøpes inn til enhver tids markedspris.

Energiledet av fjernvarmeprisen ut til sluttkunde avregnes etter snitt NordPool månedspott pluss et påslag. Energiledet er rabattert med 5% for å sikre at fjernvarme har en lavere energipris enn alternativet med å bruke strøm.

Tariffstrukturen følger samme struktur som Nettselskapet AS som er lokal netteier i området. For noen år siden opprettet OEV en tariff som vi har navngitt fjernvarme transport kostnad. Denne prisen er en fast kWt pris som er regnet ut fra et snitt av fastledd og effektledd. Noen kunder har valgt denne tariffen for det gir en mer forutsigbar faktura, man blir heller ikke belastet ekstra for eventuelle effekttopper. Fjernvarme transport tariffen gjenspeiler kostnaden med å drive fjernvarmenettet.

Vi har i dag en kunde med en fastprisavtale på strøm hvor vi rabatterer fjernvarmeprisen med 5% i forhold til denne avtalen. Kunden er selv ansvarlig for å legge frem avtalen til OEV.

Hvordan bør NVEs forvaltningspraksis for behandling av klager på fjernvarmeprisen være under dagens prisregulering, og hvordan bør prisreguleringen endres?

4. Rapporten til Vista Analyse konkluderer med at en kostnadsbasert regulering er lite hensiktsmessig. De anbefaler heller en maksprisregulering med et pristak basert på alternativkostnaden hvor varmepumpe er energikilden.

Et fjernvarmeanlegg er et energifleksibelt anlegg som kan benytte seg av en eller flere energikilder. Energikildene kan være varme som ellers ville gått til spille og andre fortrinnsvis fornybare kilder som bioenergi. Et fjernvarmeselskap sin produksjonskostnad er avhengig av hvilke kilder hvert enkelt selskap har tilgang på, og prisen er variabel alt etter hvilken kilde som brukes. Noen kilder påvirkes direkte av markedsprisen på strøm eksempelvis noen spillvarmekilder, biogass, varmepumper, og oppvarming med el-kjel. Andre kilder blir mindre påvirket av strømpris, eksempler på dette er forbrenning av avfall og treflis. En må også ta med i regnestykket rørtapet går direkte på fjernvarmeselskapets økonomi.

En makspris basert på marginalkostnaden med varmepumpe, vil redusere eller eliminere lønnsom drift for de mindre fjernvarmeselskapene som har en energikilde som påvirkes direkte av strømprisen. En slik prisstruktur vil sette en stopper for nye fjernvarmeprosjekter spesielt for de mindre aktørene. Vi stiller oss undrende til utsagnet at en kostnadsbasert regulering vil redusere intensiver for effektiv drift. Det må jo være alle selskap sin intensjon å drive så effektivt som mulig til enhver tid.

Det foreslås som sagt et pristak basert på det beste tilgjengelige alternativet i varmemarkedet som i konklusjonen er varmepumpe. Maksprisen er beregnet ut fra de aktuelle varmepumpealternativene inkludert investeringskostnader.

Det skrives videre at vedlikeholdskostnadene til en varmepumpe ikke er hensyntatt for de vurderes til å være så små at det ikke er utslagsgivende. Dette er direkte feil, en varmepumpe har et langt større vedlikeholdsbehov i forhold til en kundesentral for fjernvarme som så å si er vedlikeholdsfri. Antatt levetid på en varmepumpe er 10 – 15 år, og det er heller ikke tatt hensyn til at varmepumpen må byttes ut to kanskje tre ganger i løpet av et bygg sin totale levetid. Sammenlignet er kostnaden med å drifte en kundesentral i bygget sin levetid minimal sammenlignet med en varmepumpe.

Fjernvarme bidrar til en direkte avlastning av strømforbruket, og selv om varmepumpen utnytter en fornybar kilde vil den fortsatt bruke en andel strøm. En maksprismodell vil redusere bruken av fjernvarme og øke bruken av varmepumper. Dette vil igjen føre til økt strømforbruk. Viser til Statnett sin prognose for Norsk kraftbalanse som viser et underskudd på kraft allerede i 2027.

For OEV vil en prismodell med makspris basert på bruk av varmepumpe redusere lønnsomheten såpass mye at grunnlaget for drift ikke er til stede, i alle fall slik denne kostnaden er beregnet av Vista Analyse. For OEV er derfor en kostnadsbasert prismodell å foretrekke. Samtidig har vi forståelse for at kunder som skal koble seg til fjernvarmenettet ikke vil betale mer per kWh enn med andre sammenlignbare alternativer.

I realiteten er det strøm som er sammenlignbart når det kommer til investeringskost, driftskost, effektdekning og levetid på utstyr. Vi mener derfor at det fortsatt bør være strømkostnad som brukes som sammenligningsgrunnlag og som tak på fjernvarmeprisen.

For å gjøre prisreguleringen og eventuelle klager lettere å håndtere kunne NVE med fordel lage tydelige veiledere på hvordan fjernvarmeprisen skal settes med bakgrunn i lokal nettleie, forbruksavgift og områdepris for strøm.

5. Skal det være mulig å tilby fastpris på fjernvarme med dagens prisregulering? I så fall hvordan kan dette gjennomføres uten å bryte energilovens krav om at fjernvarmeprisen ikke skal være høyere enn strømprisen?

OEV har pr. i dag en kunde med fastprisavtale på strøm. For å sikre at kunden ikke betaler mer for fjernvarme enn for strøm har vi fått innsyn i kundens fastprisavtale.

Vi rabatterer energileddet i denne avtalen med ytterligere 5% slik at fjernvarme fortsatt er billigere enn strøm. For å få dette til å fungere må kundene i direkte dialog med fjernvarmeselskapet, slik at fjernvarmeprisen kan reduseres tilsvarende eller mindre enn fastprisen kunden har fått på strøm. Vi mener fastpris bør kunne tilbys som en del av et regime med avtalefrihet mellom kunde og leverandør

6. Skal man kunne tilby spisslast til en annen pris enn grunnlast, og hvordan skal spisslast og grunnlast defineres?

Med en kostnadsbasert prismodell vil det ikke i vårt anlegg være behov for å tilby spisslast til en annen pris en grunnlast. En kunde som ønsker å bruke fjernvarme som spisslast må betale fullt anleggsbidrag som sikrer fjernvarmeselskapet kostnadsdekning på selve installasjonen. En slik prisdifferensiering vil bli komplisert å gjennomføre i praksis etter som ingen bygg er like, samt at fjernvarmeselskapene benytter seg av ulike spisslastkilder med ulike fyringskostnad. Det å definere hva som er spiss- og hva som er grunnlast mener vi også blir så komplisert at det ikke vil være hensiktsmessig.

7. Bør det etableres en fast tariffstruktur for prising av fjernvarme?

De forskjellige netteierne rundt om i landet har ulike tariffen nettopp på grunn av ulike driftskostnader.

På grunn av ulik strømpris og nettleie som alternativkostnad for kundene, blir det feil å opprette en fast tariffstruktur som gjelder for hele landet. For et par år siden opprettet OEV en tariff som vi har navngitt fjernvarme transport kostnad. Denne prisen er en fast kWt pris som er et snitt av fastledd og effektledd sett over et helt år. Dette gir en mer forutsigbar faktura for kundene samt at tariffen har en forstående tekst. Vi ser positivt på en fast tariffstruktur, men mener denne bør tilpasses lokale forhold som nettleie og områdepris på strøm.

8. Oppsummering

OEV er positiv til en ny reguleringsmodell for prising av fjernvarme. Vi mener følgende punkter er viktige å legge vekt på i en ny modell.

- Det må ligge en tydelig reguleringsmodell i bunn, men det må også være muligheter for lokal tilpassing basert på nettleie og områdepris.
- Tariffstrukturen må holdes enkel slik at den er forståelig for kunden, og må gjerne være basert på tydelige veiledere fra NVE.
- Kundene kan ha mulighet for å inngå fastprisavtaler på fjernvarme, dette blir en forhandling mellom kunde og fjernvarmeselskap. Prisen må være konkurransedyktig med en tilsvarende avtale på strøm.
- Vi har ingen sterke føringer på om avregning bør skje per time eller på månedsbasis. Månedsavregning er enkelt og forutsigbart for kunden, som bl.a. er vant til at strømstøtte beregnes ut fra månedsgjennomsnitt.

Videre er det viktig å ha bedre dialog med fjernvarmekundene enn det som tradisjonelt har vært vanlig i bransjen. Fjernvarmeselskapene må ta en større selger/rådgiverrolle opp mot sine kunder. Dette vil gi en positiv effekt med tanke på hvordan fjernvarme oppfattes i markedet.

Med vennlig hilsen

Orkland Energi Varme AS
Kay Sandstad
Daglig leder

Kay Sandstad